

ՀՀ ԿԲ դրամավարկային քաղաքականությունը և արտարժույթի շուկաները
Ամսական տեսություն
(Դեկտեմբեր 2017թ)

Հարգելի այցելու,

ՀՊՏՀ «Ամբերդ» հետազոտական կենտրոնի կողմից ներկայացված Ֆինանսական շուկաների վիճակի և զարգացումների ամսական տեսությունը հրապարակվում է ամսական հաճախականությամբ և իրենից ներկայացնում է ՀՀ ֆինանսական շուկաներում իրականացված գործարքների ամփոփ վերլուծություն: Այն իր մեջ

պարունակում համաշխարհային ապրանքային և ֆինանսական շուկաներում տեղի ունեցած գործընթացների ու միտումների ամփոփ տեղեկատվություն. ՀՀ մակրոտնտեսական հիմնական ամսական ցուցանիշների դիտարկում. ՀՀ ԿԲ կողմից դրամավարկային քաղաքականության ընթացքում իրականացված գործառնությունների վերաբերյալ, ինչպես նաև պետական, կորպորատիվ արժեթղթերի շուկաների և միջբանկային շուկաներում կնքված գործարքների վերաբերյալ ամփոփ վերլուծություն:

ՀՊՏՀ «Ամբերդ» հետազոտական կենտրոնի կողմից համաշխարհային ֆինանսական շուկաների զարգացումների վերլուծության նպատակը այս շուկաներում տեղի ունեցող գործընթացները տեսանելի դաշտում պահելն ու դրանց ազդեցությունը ՀՀ եվրոպարտատոմսերի, ՀՀ ներքին ֆինանսական շուկայի և ընդհանրապես՝ երկրի մակրոտնտեսական վիճակի վրա հասկանալն է, ինչը, նկատի ունենալով ազդեցությունների լազային(ժամանակային առումով խզված) բնույթը, կարևոր է մեր տնտեսության համար ապագա զարգացումների կանխատեսման տեսանկյունից: Մյուս կողմից՝ համաշխարհային կապիտալի շուկաներում ներդրողներ են նաև ՀՀ սուբյեկտները(ԿԲ, կենսաթոշակային ֆոնդեր, այլ ինստիտուտներ և անհատներ), ինչը ևս կարևոր է դարձնում այստեղ ընթացող զարգացումների վերլուծությունը: Այս՝ ամսական պարբերականությամբ հրապարակվող տեսությունը ամփոփում է ՀՀ եվրոպարտատոմսերի, համաշխարհային ապրանքային(մետաղներ, էներգակիրներ, պարենային ապրանքներ), արժույթային(դոլարի ինդեքս, եվրո, ՌԴ ռուբլի) և կապիտալի(զարգացող և զարգացած երկրների ֆոնդային ինդեքսներ և պետական պարտատոմսերի եկամտաբերություններ) շուկաներում տեղի ունեցող զարգացումների վերլուծությունը: Ամսական տեսությունը հիմնվում է Investing.com հարթակի հրապարակած վիճակագրության վրա, իսկ վերլուծությունների հիմքում Reuters գործակալության տեղեկատվական ու վերլուծական հրապարակումներն են և սեփական դիտարկումները: ՀՀ սոցյալ տնտեսական վիճակի հետ կապված հիմնական ցուցանիշների ներկայացումը նպատակ ունի ներկայացնել ՀՀ տնտեսական ակտիվության, տնտեսության հիմնական ճյուղերի զարգացումների, սպառողական և արդյունաբերական գների ինդեքսների, արտաքին ապրանքաշրջանառության և բնակչության միջին ամսական աշխատավարձերի ընդհանուր միտումները, ինչը թույլ է տալիս գնահատել Ֆինանսական շուկաների վրա մակրոտնտեսական և սոցյալ-տնտեսական ընդհանուր վիճակի ազդեցությունները: ՀՀ ԿԲ դրամավարկային քաղաքականության շրջանակներում ներկայացված են ԿԲ կողմից կիրառվող անուղղակի գործիքների կիրառումը, դրանց շրջանակներում իրականացված գործարքները, ինչպես նաև դրամական զանգվածի կառուցվածքը և դրանում իրականացվող փոփոխությունները: ՀՀ արտարժույթի շուկայի հետ կապված ներկայացված են ԱՄՆ դոլարի, եվրոյի, ՌԴ ռուբլու բորսայական, արտաբորսայական, ներբանկային և միջբանկային գործարքները, ինչպես նաև ՀՀ ԿԲ կողմից արտարժույթի շուկայում իրականացված գործառնությունները: Արժեթղթերի շուկայի վերլուծությունը բաղկացած է պետական և կորպորատիվ

արժեթղթերի շուկաների հետ կապված դիտարկումներից: Պետական պարտատոմսերի շուկայի հետ կապված ներկայացվում են առաջնային շուկայում դրանց տեղաբաշխումները, ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից իրականացվող հետգնումները, բորսայական և արտաբորսայական շուկաներում կնքվող գործարքները, գործակալ բանկերի կողմից բորսայական գնանշումները, ինչպես նաև պետական պարտատոմսերի եկամտաբերության կորերի փոփոխությունները: Կորպորատիվ արժեթղթերի շուկայի հետ կապված ներկայացվում են բորսայական և արտաբորսայական տեղաբաշխումները, բորսայական շուկայում կնքված գործարքները, դրանց շուկա ստեղծողների գնանշումները: Միջբանակային շուկայի վերլուծությունն իրենից ներկայացնում են միջբանակային վարկային, սվոփ և ռեպո շուկաների ամփոփ դիտարկումներ:

Ամբերդ հետազոտական կենտրոնի կողմից ֆինանսական շուկաների վիճակի և զարգացումների վերաբերյալ հրապարակվող ամփոփագրի տեղեկատվական հիմքերն են ՀՀ ֆինանսների նախարարության, ՀՀ Կենտրոնական Բանկի, ՀՀ Ազգային վիճակագրական ծառայության, ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա ԲԲԸ հրապարակումները և վիճակագրական աղբյուրների բազաները: Ձեզ ներկայացվող վիճակագրական աղյուսակների, գծապատկերների և ներկայացվող տվյալների մի մասը նշված մարմինների կողմից օրական կտրվածքով հրապարակվող տվյալների համախմբման արդյունք են:

Սույն վիճակագրական նյութերը, վերլուծությունները և դիտարկումները ՀՊՏՀ Ամբերդ հետազոտական կենտրոնի մտավոր սեփականությունն են և դրանցից օգտվելու դեպքում հղումը կենտրոնի կայքին պարտադիր է:

«Ամբերդ» հետազոտական կենտրոն

Երևան, Նալբանդյան 128, թիվ 3 մասնաշենք Հեռ.՝ (+37410) 593-479 Էլ. փոստ՝ info@amberd.am

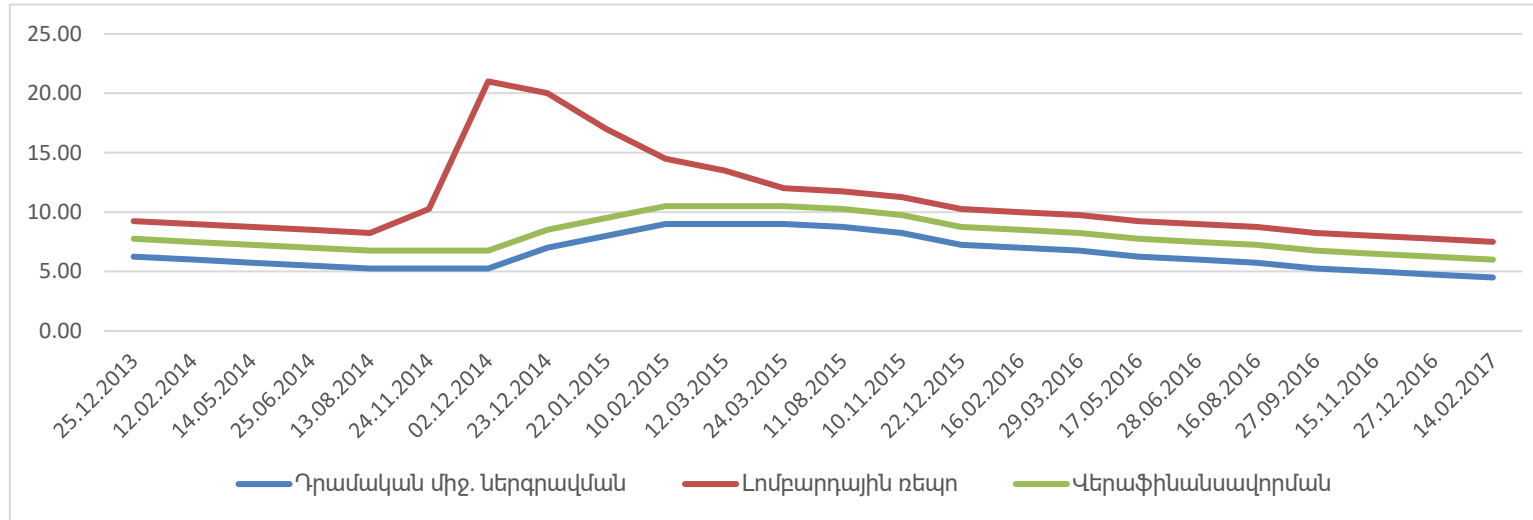
Բովանդակություն

1. ՀՀ ԿԲ դրամավարկային քաղաքականություն և դրամավարկային գործառնություններ	5
2. Դրամական զանգված և փողի ագրեգատներ	10
3. Արտարժույթի շուկաներ	12

1. ՀՀ ԿԲ դրամավարկային քաղաքականություն և դրամավարկային գործառնություններ

2017թ. դեկտեմբեր ամսվա ընթացքում ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից իրականացվել են բաց շուկայական գործառնություններ, կիրառվել են մշտական հնարավորության գործիքներ, մինչդեռ դրամավարկային քաղաքականության հիմնական տոկոսադրույքները մնացել են անփոփոխ: Տոկոսադրույքների փոփոխության դինամիկան 2013-2017թթ. ցույց տանք գծապատկերի միջոցով.

Գծապատկեր 1. ՀՀ կենտրոնական բանկի դրամավարկային քաղաքականության տոկոսադրույքների դինամիկան 2013-2017թթ.

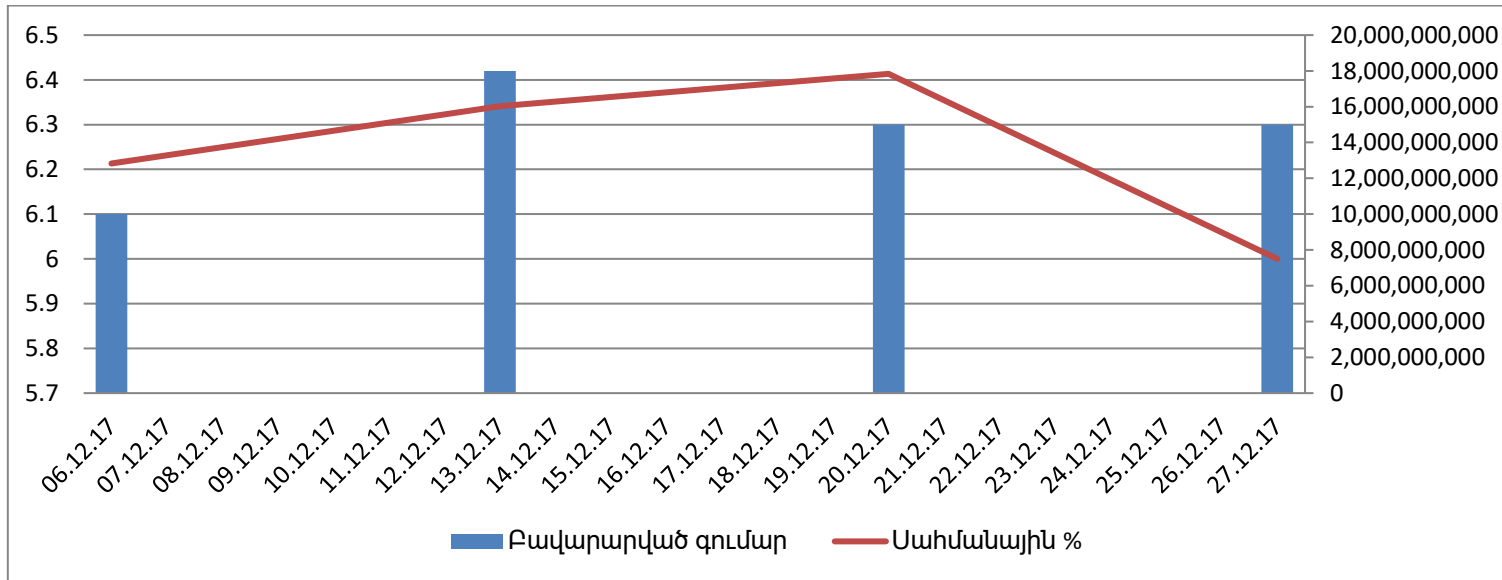

2017թ. դեկտեմբեր ամսվա ընթացքում ՀՀ կենտրոնական բանկը դրամավարկային քաղաքականության իրականացման շրջանակներում դրամավարկային քաղաքականության տոկոսադրույքները չի փոփոխել: 2017թ. դեկտեմբերի վերջի դրությամբ սահմանված են եղել դրամավարկային քաղաքականության հետևյալ տոկոսադրույքները՝

- դրամական միջոցների ներգրավման տոկոսադրույք - 4,5%,
- լոմբարդային ռեպո տոկոսադրույք - 7,5%,
- վերաֆինանսավորման տոկոսադրույք - 6%:

2017թ. դեկտեմբեր ամսվա ընթացքում ՀՀ կենտրոնական բանկը դրամավարկային քաղաքականության շրջանակներում իրականացրել է իրացվելիության ներարկմանը միտված բաց շուկայական գործառնություններ: Այսպես, 2017թ. դեկտեմբեր ամսվա ընթացքում կնքվել է 4ռեպո գործարք 58,000,000,000 ՀՀ դրամ ծավալով, իսկ դրամական միջոցների ներգրավման սակարկությամբ գործարքներ չեն կնքվել: Միաժամանակ նշենք, որ նախորդ ամսվա ընթացքում կնքվել էր 2 գործարք՝ 25,000,000,000 ՀՀ դրամ ծավալով: 2017թ. դեկտեմբեր ամսվա ընթացքում ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից բաց շուկայական գործառնությունների շրջանակներում կազմակերպած գործառնությունների աճուրդների արդյունքները ներկայացնենք աղյուսակի միջոցով.

Գծապատկեր 2. 2017թ. դեկտեմբեր ամսվա ընթացքում իրականացված բաց շուկայական գործառնությունները

Դիտարկվող ժամանակահատվածում բաց շուկայական գործառնությունների շրջանակներում իրականացված ռեպո գործարքների ժամկետայնությունը 7 օր է: Ընդհանուր ծավալային առումով ռեպո գործառնությունների ներկայացված առաջարկությունների ծավալը գերազանցել է բավարարված ծավալին ավելի քան 41,000,000,000 ՀՀ դրամով: Ռեպո գործառնությունների տոկոսադրույքը նախորդ ամսվա համեմատ աճել է:

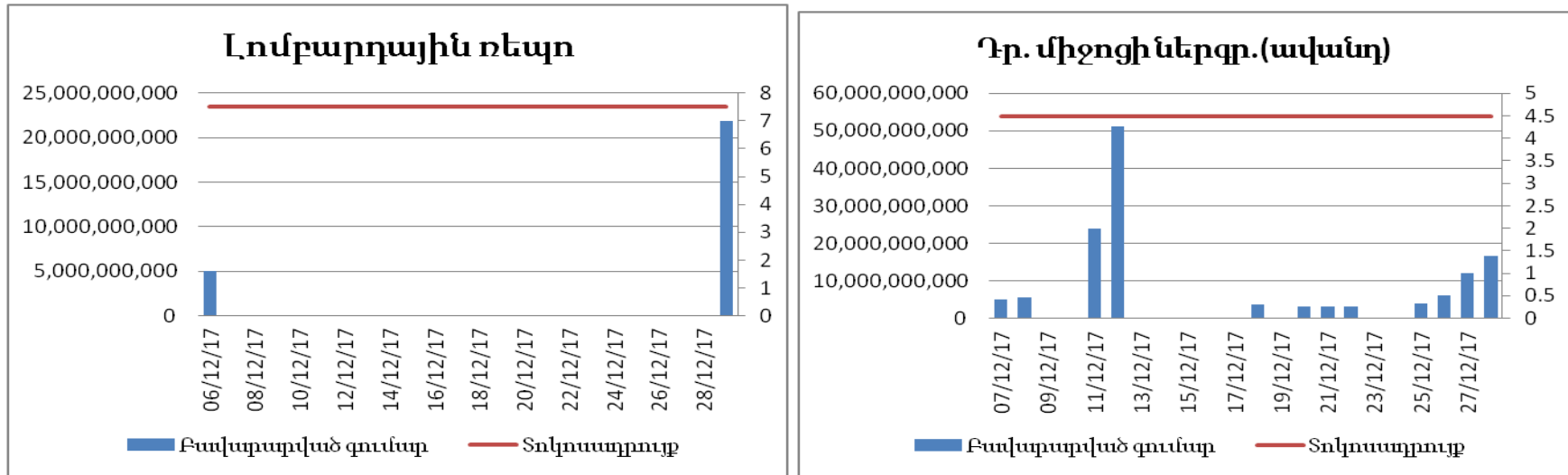
Ներկայացված առաջարկությունների առավելագույն և նվազագույն տոկոսադրույքների սպրեդը կազմել է 0,43տոկոս: Դիտարկվող ժամանակաշրջանի ընթացքում Ռեպո գործարքին մասնակցել են 1-5 մասնակիցներ:

Դիտարկվող ժամանակաշրջանում դրամական միջոցների սակարկության շրջանակներում գործարքներ չեն կնքվել:

Ընդհանուր առմամբ 2017թ. դեկտեմբեր ամսին ՀՀ ԿԲ-ն բաց շուկայական գործառնություններ իրականացնելիս նպաստել է իրացվելիության ավելացմանը:

2017թ. դեկտեմբերամսվա ընթացքում կիրառվել են երկու տեսակի մշտական հնարավորության գործիքներ՝ լոմբարդային ռեպո (նպաստում է իրացվելիության աճին) և դրամական միջոցների ներգրավում (նպաստում է իրացվելիության կրճատմանը): Լոմբարդային ռեպո գործիքի կիրառմամբ կնքվել է 2 գործարք՝ 26,900,000,000 ՀՀ դրամ գումարային ծավալով: Դրամական միջոցների ներգրավմամբ կնքվել է 13 գործարք՝ 202,910,000,000 ՀՀ դրամ գումարային ծավալով: Համեմատելով նոյեմբեր ամսվա համապատասխան ցուցանիշների հետ՝ նշենք, որ դրամական միջոցների ներգրավման գործարքների ծավալը աճել է շուրջ 31 տոկոսով, իսկ լոմբարդային ռեպո գործարքներ նոյեմբեր ամսին ընդհանրապես չէին կնքվել:

Գծապատկեր 3. 2017թ. դեկտեմբեր ամսվա ընթացքում մշտական հնարավորության գործիքներով իրականացված գործառնությունները

Դիտարկվող ժամանակահատվածում դրամական միջոցների ներգրավումը շուրջ 8 ամգամ գերազանցել է լոմբարդային ռեպո գործարքով առևտրային բանկերին տրամադրված միջոցների ծավալին: Վերջինս սիստեմում է առևտրային բանկերի մոտ դեռևս առկա է իրացվելիության որոշակի ավելցուկ, որը, սակայն, նախորդ ամսվա համեմատ նվազել է: Բոլոր տեսակի գործարքների ժամկետը կազմել է 1 օր: Մասնակիցների

առավելագույն քանակն արձանագրվել է դեկտեմբերի 12-ին՝ դրամական միջոցների ներգրավման շրջանակներում. գործարքին մասնակցել է 11 մասնակից: Ամսվա ընթացքում տեղի ունեցած մնացած գործարքներին մասնակցել է հիմնականում 1- 6 մասնակիցներ:

Դիտարկվող ժամանակահատվածի ընթացքում լոմբարդային ռեպո գործարքները կնքվել են 7,5տոկոսով, իսկ դրամական միջոցների ներգրավման գործարքները մինչև ՀՀ ԿԲ-ի կողմից դրամավարկային քաղաքականության տոկոսադրույքների փոփոխումը 4,50 տոկոսով: Համեմատելով նախորդ ամսվա հետ՝ նշենք, դրամական միջոցների ներգրավման տոկոսադրույքները նախորդ ամսվա համեմատ չեն փոխվել:

Դեկտեմբեր ամսվա ընթացքում դրամական միջոցների ներգրավման, ինչպես նաև լոմբարդային ռեպո գործարքների առավելագույն ծավալն արձանագրվել է դեկտեմբերի 29-ին՝ 66,000,000,000 ՀՀ դրամ, իսկ լոմբարդային ռեպոյինը 21,900,00,000 ՀՀ դրամ:

Դրամական միջոցների ավելցուկների և պակասուրդների նման տատանումները առևտրային բանկերի մոտ հիմնականում պայմանավորված են պահուստավորման փոփոխությամբ և ՀՀ առևտրային բանկերի իրացվելիության ավելցուկով: Իրացվելիության ավելցուկն էլ իր հերթին պայմանավորված է 2017թ. -ին Ընդհանուր կապիտալի նորմատիվի ավելացմամբ: Չնայած ԿԲ-ի կողմից շարունակվող խթանող դրամավարկային քաղաքականությանը, ընդհանուր առմամբ նշենք, որ 2017թ. Դեկտեմբեր ամսվա ընթացքում ՀՀ ԿԲ-ն մշտական հնրավորության գործիքների միջոցով նպաստել է իրացվելիության կրճատմանը:

2017թ. դեկտեմբեր ամսին ՀՀ ԿԲ-ի կողմից իրացվելիության կրճատման նպատակով իրականացվել է պարտատոմսերի վաճառքի երկու գործարք 3,000,000,000 ՀՀ դրամ գումարային ծավալով:

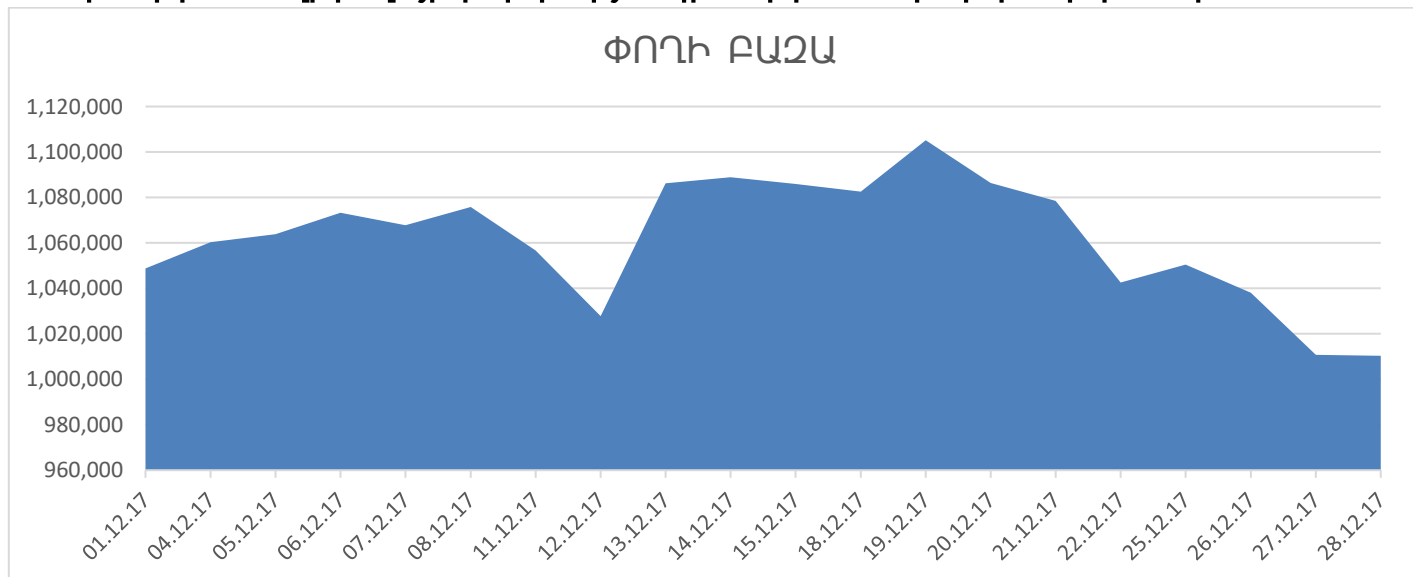
Աղյուսակ 1.2017թ. դեկտեմբեր ամսվա ընթացքում մշտական հնարավորության գործիքներով իրականացված գործառնությունները

Տեսակ	Պարտատոմսի վաճառք	Պարտատոմսի վաճառք
Նպատակ	Իրացվելիության կրճատում	Իրացվելիության կրճատում
Կնքման ամսաթիվ	21/12/2017	18/12/2017
Կատարման ամսաթիվ	21/12/2017	18/12/2017
ISIN	AMGB1029A250	AMGB2029A366
Մինչև վճարում ժամկետ	29/10/2025	29/10/2036
Մասնակիցների թիվ	5	5
Ուղղորդիչ ծավալ	2,000,000,000	2000000000
Ներկայացված ծավալ	2,550,000,000	5,250,000,000
Բավարարված ծավալ	1,000,000,000	2,000,000,000
Սահմանային %	9.680	11.760
Միջին կշռված %	9.5101	11.6017
Ներկայացված նվազագույն %	9.25	11.46
Ներկայացված առավելագույն %	9.95	12.39

2. Դրամական զանգված և փողի ագրեգատներ

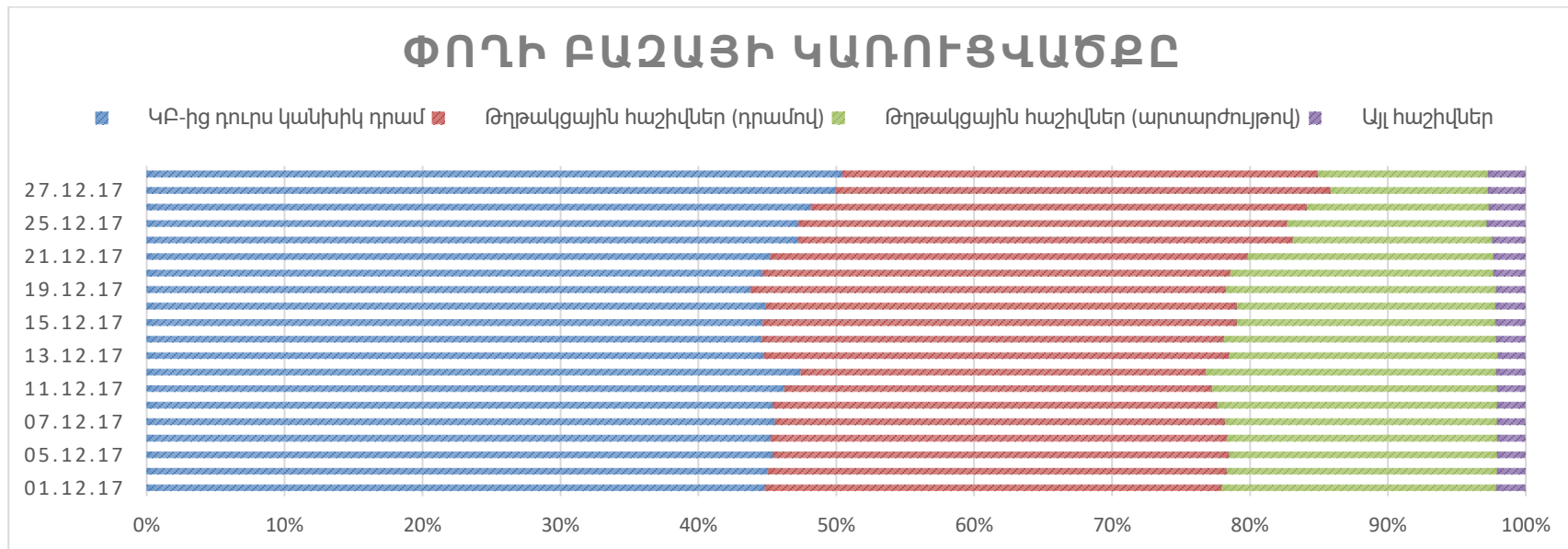
2017թ. դեկտեմբեր ամսվա ընթացքում փողի բազան էական տատանումներով հանդերձ, դրսևորել է հիմնականում կրճատման միտում: Դեկտեմբեր ամսվա սկիզբը նշանավորվել է փողի բազայի որոշակի աճով, որը տևել է մինչև դեկտեմբերի 8-ը: Այդ ընթացքում փողի բազան աճել է 2,58 տոկոսով: Դեկտեմբերի 8-ից սկսած փողի բազան կտրուկ անկումներ է դրսևորել. անկումը դեկտեմբերի 8-ի համեմատ կազմել է 4,7 տոկոս: Հաջորդ օրերին փողի բազան կտրուկ աճեր է արձանագրել՝ դեկտեմբերի 19-ին հասնելով ամսվա առավելագույն մեծությանը: Այնուհետև փողի բազան շարունակական անկումներ է ունեցել, ընդ որում, ամսվա վերջին Փողի բազայի անկումը ամսվա սկզբի նկատմամբ կազմել է 3,6 տոկոս: Փոփոխություններն հիմնականում պայմանավորված են եղել առևտրային բանկերի ՀՀ կենտրոնական բանկում բացված թղթակցային հաշիվների մնացորդների փոփոխություններով:

Գծապատկեր 4. Փողի բազայի փոփոխության դինամիկան 2017թ. դեկտեմբեր ամսին

Կառուցվածքային առումով փողի զանգվածի մեջ հիմնական տեսակարար կշիռը կազմել է ԿԲ-ից դուրս կանխիկ դրամը՝ դիտարկվող ժամանակաշրջանում տատանվելով 43-ից 50 տոկոսի սահմաններում: Փողի բազայի կառուցվածքում զգալի է նաև ՀՀ դրամով թղթակցային հաշիվների տեսակարար կշիռը: Վերջինս դեկտեմբեր ամսվա ընթացքում տատանվել է 29%-ից 36%-ի սահմաններում: Արտարժույթով թղթակցային հաշիվների և այլ հաշիվների տեսակարար կշիռը փողի բազայի կառուցվածքում համեմատաբար փոքր է: Դեկտեմբերի 28-ի դրությամբ արտարժույթային հաշիվի տեսակարար կշիռը կազմել է 12,4%, իսկ այլ հաշիվների տեսակարար կշիռը 2.70%: Ինչ վերաբերում է ՀՀ դրամով թղթակցային հաշիվներին և ՀՀ ԿԲ-ից դուրս կանխիկ դրամի տեսակարար կշիռներին, ապա վերջիններս նույն օրվա դրությամբ կազմել են համապատասխանաբար 50,4% և 34.5%:

Գծապատկեր 5. Դրամական զանգվածի կառուցվածքը 2017թ. դեկտեմբեր ամսին

3. Արտարժույթի շուկաներ

Արտարժույթի բորսայական շուկա

Արտարժույթի բորսայական շուկայում 2017թ. Դեկտեմբեր ամսվա ընթացքում գործարք չի կնքվել է: Չեն եղել նաև առաջարկի և պահանջարկի հայտեր:

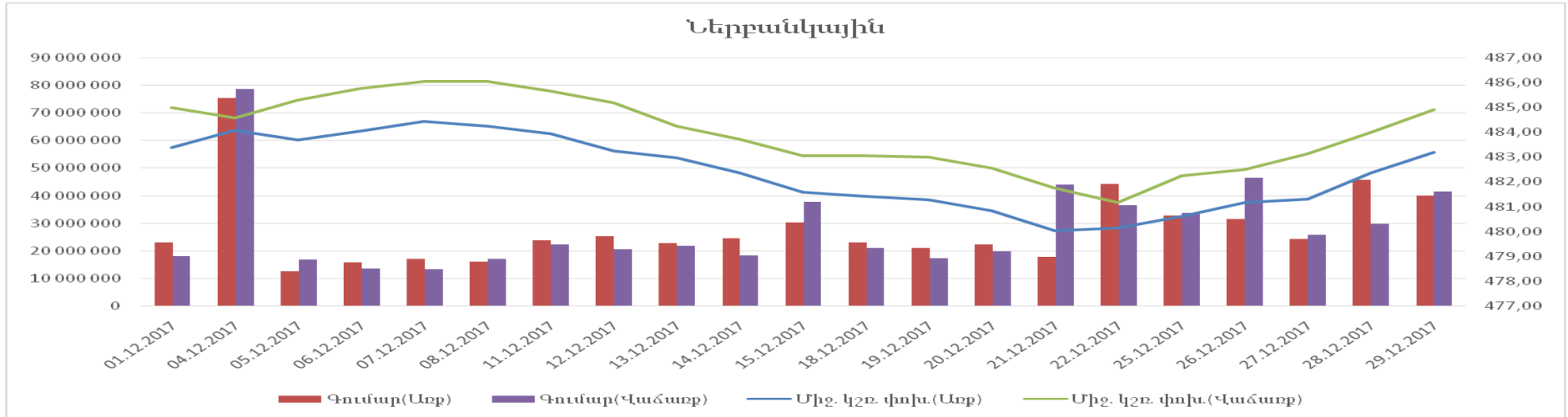
Արտարժույթի արտաբորսայական շուկաներ

Արտարժույթի արտաբորսայական շուկայում Դեկտեմբեր ամսին գործարքներ են կնքվել ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով և Ռուբլիով:

ԱՄՆ դոլար

Դեկտեմբեր ամսվա ընթացքում արտարժույթի Ներբանկային շուկայում գնվել է 588,619,250 ԱՄՆ դոլար՝ 482,36 դրամ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով, եւ վաճառվել է 593,358,572 ԱՄՆ դոլար՝ 483,69 դրամ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով: Ընդ որում, միջին կշռված փոխարժեքի 2 տոկոս նվազման պայմաններում դեկտեմբեր ամսին նոյեմբեր ամսվա համեմատ ԱՄՆ դոլարի առքը աճել է 58,94 տոկոսով, իսկ վաճառքը աճել է 49,57 տոկոսով:

Գծապատկեր 4 . 2017թ. Դեկտեմբեր ամսին Ներբանկային արժույթային շուկայում ԱՄՆ դոլարով գործարքների ծավալը և փոխարժեքը

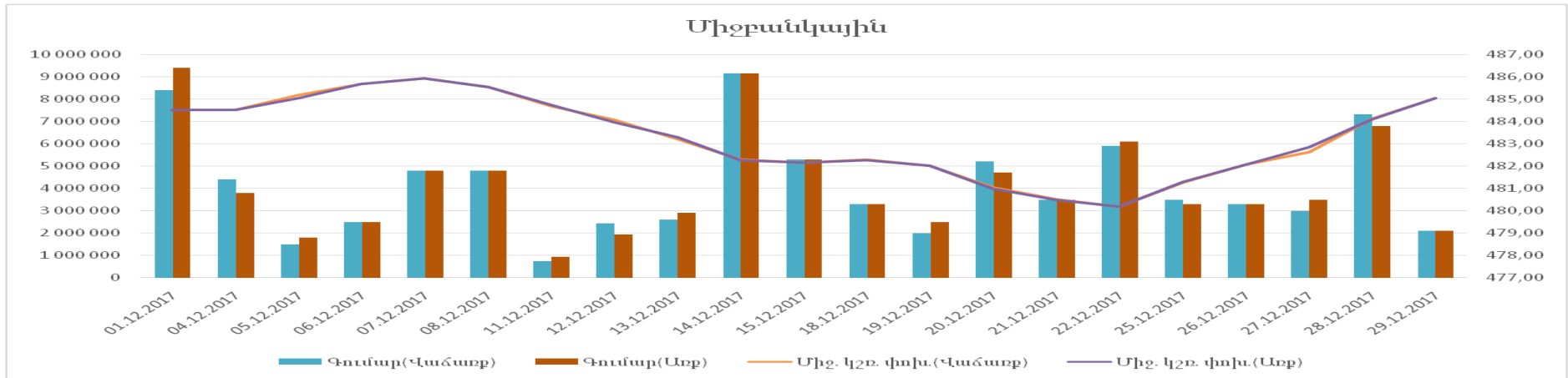

Դեկտեմբեր ամսվա ընթացքում ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքը դրսևորել է հիմնականում նվազման միտում, մասնավորապես, առքի փոխարժեքը ամսվա վերջին ամսվա սկզբի համեմատ նվազել է 0,04 տոկոսով, իսկ վաճառքի փոխարժեքը ևս նվազել է 0,02 տոկոսով: ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի անկումն, ըստ երևույթին, պայմանավորված է ՌԴ Ռուբլու ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ ամրապնդմամբ և ՀՀ տնտեսության ՌԴ արժույթից կախվածությամբ: Դիտարկվող ժամանակաշրջանում արտարժույթի առքուվաճառքի սպրեդը տատանվել է 0,53 (դեկտեմբերի 4)- ից 1,94 (դեկտեմբերի 12)- ի միջև:

Ինչ վերաբերում է Առքի և Վաճառքի գործարքների ծավալին, Դեկտեմբեր ամսին ԱՄՆ դոլար ավելի շատ վաճառվել է քան գնվել: Գործարքների ծավալները անկայուն միտում են դրսևորել ամսվա ընթացքում, մասնավորապես, առքի գործարքների ծավալները տատանվել են 12415,249 (դեկտեմբերի 5) ԱՄՆ դոլարից մինչև 75414,821(դեկտեմբերի 4) ԱՄՆ դոլարի սահմաններում, իսկ վաճառքի գործարքի ծավալները տատանվել են 13178,750(դեկտեմբերի 7) ԱՄՆ դոլարից 78660,688(դեկտեմբերի 4) ԱՄՆ դոլարի սահմաններում:

Դեկտեմբեր ամսվա ընթացքում արտարժույթի միջբանկային շուկայում գնվել է 86,432,891 ԱՄՆ դոլար՝ 483,15 դրամ մեկ ԱՄՆ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով և վաճառվել է 85,732,891 ԱՄՆ դոլար՝ 483,13 դրամ մեկ ԱՄՆ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով: Նույնը ամսվա համեմատ դեկտեմբեր ամսին գործարքների ծավալը աճել է 27,48 տոկոսով, իսկ միջին փոխարժեքն նվազել է 0,49 տոկոսով:

Գծապատկեր 5. 2017թ. Դեկտեմբեր ամսին միջբանկային արժույթային շուկայում ԱՄՆ դոլարով գործարքների ծավալը և փոխարժեքը

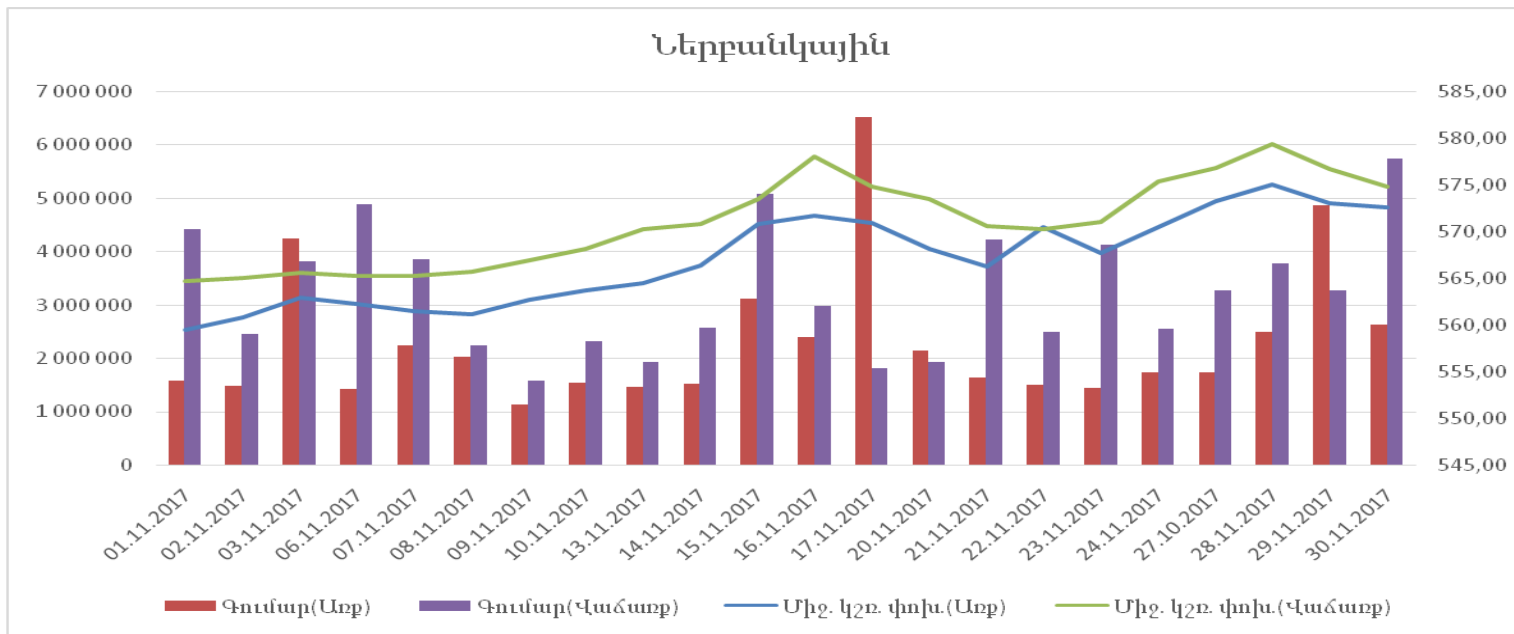

Միջբանկային արտարժույթային շուկայում ամենաշատ ԱՄՆ դոլար գնվել է դեկտեմբերի 1-ին՝ 9,400,000 ԱՄՆ դոլար՝ 484,51 դրամ՝ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով, իսկ վաճառվել է դեկտեմբերի 14-ին՝ 9,150,000 ԱՄՆ դոլար՝ 482,28 դրամ՝ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով: Ամենաքիչը գնվել է դեկտեմբերի 11-ին՝ 950,000 ԱՄՆ դոլար՝ 484,74 դրամ՝ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով, իսկ վաճառվել է դեկտեմբերի 11-ին՝ 750,000 դրամ՝ 485,77 ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով: Ընդհանուր առմամբ ԱՄՆ դոլարի միջբանկային արժույթային շուկան դեկտեմբեր ամսին դրսևորել է անկայուն միտում: ԱՄՆ դոլարի միջբանկային շուկայում, դրսևորել է նվազման միտում: Դեկտեմբերի 1-ի 484,51 դրամ փոխարժեքը դեկտեմբերի 29-ին նվազել է մինչև 485,05 դրամ:

Եվրո

Դեկտեմբեր ամսվա ընթացքում արտարժույթի Ներբանկային շուկայում գնվել է 60,527,564Եվրո 569,22 դրամ մեկ Եվրոյի դիմաց միջին փոխարժեքով, եւ վաճառվել 112,184,086 Եվրո 573,25 դրամ մեկ Եվրոյի դիմաց միջին փոխարժեքով: Ընդ որում միջին կշռված փոխարժեքի 1տոկոս աճի պայմաններում նոյեմբեր ամսվա համեմատ դեկտեմբեր ամսին Եվրոյով առքի գործառնությունների ծավալը աճել է 19,20 տոկոսով 0,20տոկոս փոխարժեքի աճի պայմաններում, իսկ վաճառքի գործառնությունների ծավալը աճել է 57,44 տոկոսով 0,38 փոխարժեքի աճի դեպքում:

Գծապատկեր 6. 2017թ. դեկտեմբեր ամսին Ներբանկային արժույթային շուկայում Եվրոյով գործարքների ծավալը և փոխարժեքը

Դեկտեմբեր ամսվա ընթացքում Եվրոյի փոխարժեքը էականորեն տատանվել է, մասնավորապես, առքի փոխարժեքը ամսվա վերջին ամսվա սկզբի դրությամբ աճել է 0,40 տոկոսով (572,14 ՀՀ դրամից դառնալով 574,44 ՀՀ դրամ), իսկ վաճառքի փոխարժեքը նույն ժամանակաշրջանի ընթացքում աճել է 0,60տոկոսով (576,71 ՀՀ դրամից դառնալով 580,19 ՀՀ դրամ): Դիտարկվող ժամանակաշրջանում արտարժույթի առքուվաճառքի սարեդը տատանվել է 1,10 (դեկտեմբերի 15)-ից 5,75 (դեկտեմբերի 29) -ի միջև: Փոխարժեքը ամսվա ընթացքում դրսևորել է անկայուն միտում: Դեկտեմբերի 29-ի դրությամբ առքի փոխարժեքը կազմել է 574,44, վաճառքինը՝580,19ՀՀ դրամ:

Ինչ վերաբերում է առքի և վաճառքի գործարքների ծավալին, ապա Եվրո ավելի շատ վաճառվել է, քան գնվել, ընդ որում, վաճառքի ծավալը շուրջ 1,8 անգամ մեծ է եղել առքի ծավալից: Առքի առավելագույն ծավալը արձանագրվել են դեկտեմբերի 15-ին՝12,449,804 Եվրո (568,49փոխարժեքով), իսկ վաճառքինը արձանագրվել է դեկտեմբերի 28-ին՝19,484,529 Եվրո(574,99 փոխարժեքով): Ինչ վերաբերում է գործարքի նվազագույն ծավալներին, ապա ամենաքիչ Եվրոն գնվել է դեկտեմբերի 7-ին՝1,127,680 Եվրո (570,67փոխարժեքով) և ամենաքիչը վաճառվել է դեկտեմբերի 14-ին՝ 1,877,734 (570,53փոխարժեքով):

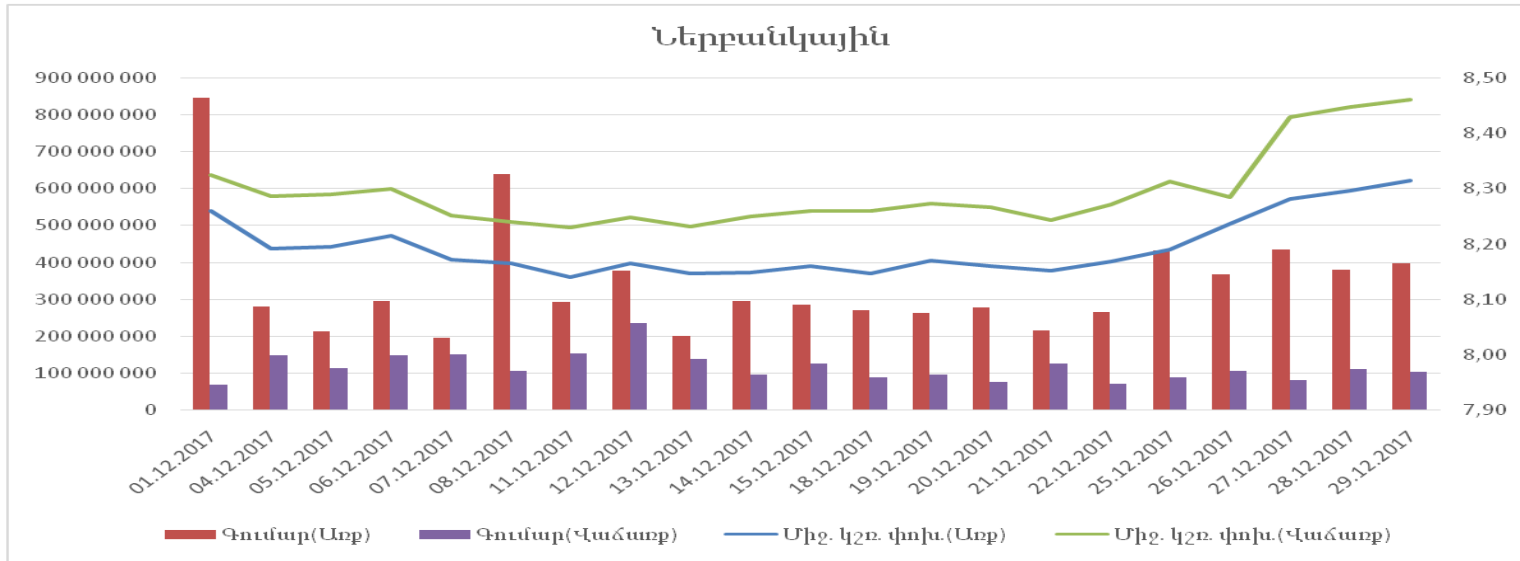
Արտարժույթի միջբանկային շուկայում դեկտեմբեր ամսվա ընթացքում Եվրոյով գործարքներ չեն եղել:

ՌԴ Ռուբլի

Դեկտեմբեր ամսվա ընթացքում արտարժույթի Ներբանկային շուկայում գնվել է 7,229,096,381 ռուբլի 8,20 դրամ մեկ ռուբլու դիմաց միջին փոխարժեքով, եւ վաճառվել է 2,414,247,994 ռուբլի 8,29 դրամ մեկ ռուբլու դիմաց միջին փոխարժեքով: Նույնբեր ամսվա համեմատ Ռուբլով առքի գործառնությունների ծավալը աճել է 23,79 տոկոսով շուրջ 0,31 տոկոս փոխարժեքի աճի պայմաններում, իսկ վաճառքի գործառնությունների ծավալը աճել է 0,10 տոկոսով 0,04տոկոս փոխարժեքի աճի դեպքում:

Գծապատկեր 7. 2017թ. Դեկտեմբեր ամսին Ներբանկային արժույթային շուկայում Ռուբլիով գործարքների ծավալը և փոխարժեքը

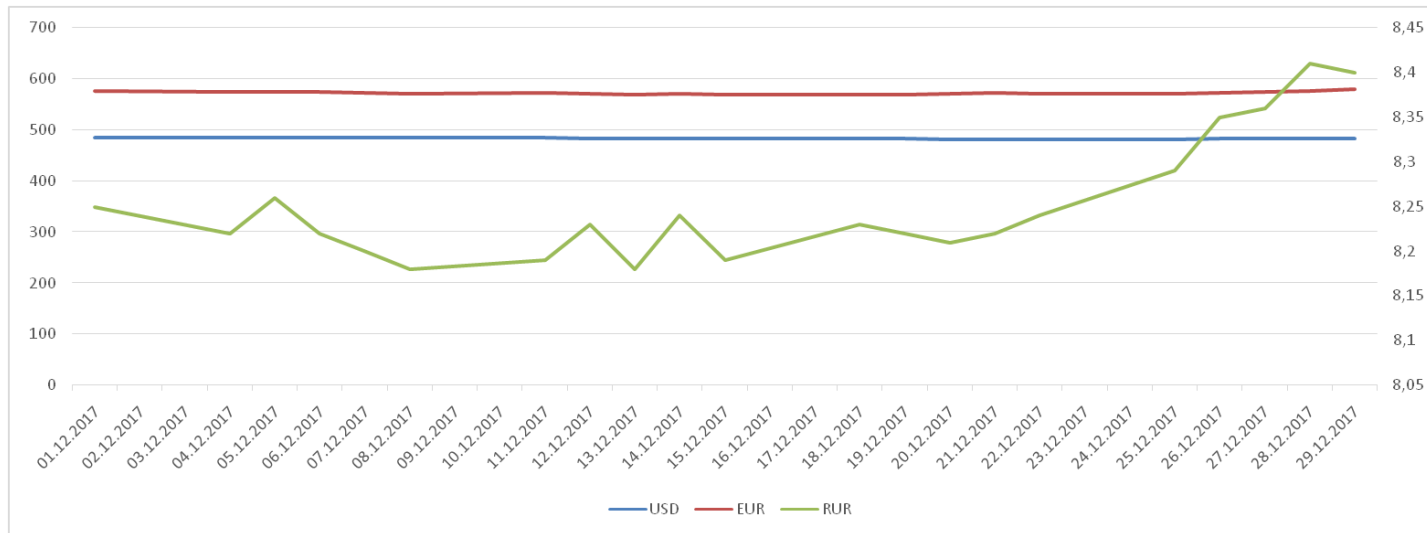
Դեկտեմբեր ամսվա ընթացքում Ռուբլու փոխարժեքը դրսևորել է անկայուն միտում, մասնավորապես, առջի փոխարժեքը ամսվա վերջին ամսվա սկզբի համեմատ աճել է 0,65%-ով (8,26 << դրամից դառնալով 8,31 << դրամ), իսկ վաճառքի փոխարժեքը նույն ժամանակաշրջանի ընթացքում աճել է 1,63 %-ով(8,33 << դրամից դառնալով 8,46<< դրամ): Դիտարկվող ժամանակաշրջանում արտարժույթի առքուվաճառքի սպրեդը տատանվել է 0,05(դեկտեմբերի 26)- ից 0,15 (դեկտեմբերի 26, դեկտեմբերի 27, դեկտեմբերի 28, դեկտեմբերի 29) - ի միջև:

Ինչ վերաբերում է առքի և վաճառքի գործարքների ծավալներին, ապա Ռուբլի ավելի շատ գնվել է, քան վաճառվել: Առքի առավելագույն ծավալը արձանագրվել նոյեմբերի դեկտեմբերի 1-ին՝848,524,850 Ռուբլի (8,26 << դրամ փոխարժեքով), իսկ առավելագույն վաճառքի ծավալը դեկտեմբերի 12-ին՝ 236,049,620 ռուբլի (8,25<< դրամ փոխարժեքով): Ինչ վերաբերում է գործարքի նվազագույն ծավալներին, ապա ամենաքիչ

ռուբլին գնվել է դեկտեմբերի 7-ին՝ 194,982,565 ռուբլի (8,17 ՀՀ դրամ փոխարժեքով) և ամենաքիչը վաճառվել նոյեմբերի դեկտեմբերի 1 -ին՝ 68,651,869 (8,33 ՀՀ դրամ փոխարժեքով) ռուբլի:

Ռուբլու միջբանկային արտարժույթային շուկայում նոյեմբեր դեկտեմբեր ամսին գործարք չի կնքվել:

Ստորև ներկայացնենք նաև ԱՄՆ դոլարի, Եվրոյի և Ռուբլու փոխարժեքների դինամիկան 2017թ. նոյեմբեր դեկտեմբեր ամսվա ընթացքում.

Դեկտեմբեր ամսվա ընթացքում ռուբլին անկայուն միտում է դրսևորել: Եվրոն անկայուն միտում է դրսևորել՝ առաջին հերթին պայմանավորված միջազգային շուկայի զարգացումներով: Իսկ ինչ վերաբերում է ԱՄՆ դոլարին, ապա այն ևս անկայուն է եղել: